

Säännöt

Ennen rekisteröimistä laaditaan säännöt, jotka kaikki perustajajäsenet hyväksyvät. Yhdistyslaissa sanotaan, mitkä asiat on oltava yhdistyksen säännöissä, ennen kuin se voidaan hyväksyä yhdistysrekisteriin. Sääntöihin kannattaa ottaa mallia yhdistysrekisteristä saatavista sääntömalleista tai jonkin toimivan yhdistyksen säännöistä.

Säännöissä on pakko mainita seuraavat asiat:

1. Nimi

Yhdistyksellä on oltava nimi, joka erottaa sen muista yhdistyksistä.

Nimi voi olla jollakin Suomen virallisista kielistä, kokonaan muulla kielellä tai yhdistelmä näistä.

2. Kotipaikka

Yhdistyksellä tulee olla kotipaikka Suomessa. Kotipaikka määrää, minkä kunnan tai läänin viranomaisten luona yhdistys hoitaa asioitaan. Siksi kotipaikaksi kannattaa valita kunta, jossa yhdistys pääasiassa toimii.

3. Tarkoitus ja toimintamuodot

Sääntöihin kirjataan myös tarkoitus ja toimintamuodot eli se, miten yhdistys aikoo toimia ja mihin se toiminnallaan pyrkii. Tarkoitus ja toimintamuodot kannattaa määritellä melko yleisesti, sillä tässä vaiheessa tiedetään harvoin tarkkaan, mitä kaikkea yhdistyksessä tehdään. Yleensä tässä kohdassa mainitaan myös, miten yhdistys aikoo kerätä rahaa toimintaansa varten. Sääntöihin voidaan kirjoittaa esimerkiksi: "Toimintansa tukemiseksi yhdistys voi järjestää rahankeräyksiä ja arpajaisia hankittuaan asianmukaisen luvan." Arpajaisten ja rahankeräysten järjestämisestä pitää olla maininta säännöissä, jotta siihen voi saada viranomaiselta tarvittavan luvan.

4. Jäsenmaksuvelvoite

Sääntöihin täytyy kirjoittaa, kerääkö yhdistys jäseniltään jäsenmaksua tai muita maksuja. Tarkkaa summaa ei tarvitse mainita. Yleensä vain ilmoitetaan, miten jäsenmaksusta päätetään. Päätös jäsenmaksusta voidaan tehdä joko yhdistyksen tai hallituksen kokouksessa.

5. Hallitus ja tilintarkastajat

Säännöistä on käytävä ilmi, kuinka monta jäsentä valitaan yhdistyksen hallitukseen. Hallituksesta voidaan ilmoittaa joko jäsenten tarkka lukumääränä tai vähimmäis- ja enimmäismäärä, esimerkiksi "hallituksessa on vähintään viisi ja enintään kymmenen jäsentä". Lain mukaan hallituksessa pitää olla vähintään kolme jäsentä, joista yksi on puheenjohtaja. Säännöissä määrätään myös hallituksen toimikausi eli se, kuinka usein hallitus valitaan. Toimikausi on yleensä 1-2 vuotta. Sääntöihin kirjoitetaan myös tilintarkastajien lukumäärä ja toimikausi. Yhdistyksellä on oltava vähintään yksi varsinainen tilintarkastaja ja yksi varatilintarkastaja.

6. Tilikausi

Tilikauden pituus on 12 kuukautta. Säännöissä määrätään yhdistyksen tilikauden alkamis- ja päättymisaika. Aina kun tilikausi päättyy, yhdistyksen taloudesta tehdään tilinpäätös sekä tarkastetaan kirjanpito ja taloudenhoito.

7. Yhdistyksen kokoukset

Yhdistyksen kokoukset on tarkoitettu kaikille jäsenille. Säännöissä kerrotaan, milloin yhdistys pitää tärkeimmät kokouksensa, joissa esimerkiksi valitaan hallitus ja tilintarkastajat, hyväksytään tilinpäätös sekä päätetään vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle. Yleensä näistä asioista päätetään joko yhdessä vuosikokouksessa tai erikseen kevät- ja syyskokouksessa. Näitä kokouksia kutsutaan varsinaisiksi tai sääntömääräisiksi kokouksiksi. Sääntöihin kirjoitetaan vähintään puolen vuoden tarkkuudella, koska varsinaiset kokoukset pidetään, esimerkiksi ”syyskokous syys-joulukuussa ja kevätkokous tammi-toukokuussa”.

8. Kutsutapa

Sääntöihin kirjoitetaan, miten yhdistyksen kokous kutsutaan koolle. Kaikkien jäsenten on saatava tieto kokouksista samalla tavalla ja hyvissä ajoin, yleensä vähintään 7 päivää ennen kokousta. Kutsu on esimerkiksi kirje tai lehti-ilmoitus. Suullinen kutsu ei kelpaa sääntöihin kirjoitettavaksi kutsutavaksi.

9. Rahojen käyttö toiminnan loppuessa

Jos toiminta loppuu ja yhdistys puretaan, sen rahat ja omaisuus on käytettävä johonkin sopivaan tarkoitukseen. Säännöissä täytyy sanoa, mitä omaisuudelle tehdään. Sitä ei saa määrätä jaettavaksi yksityishenkilöille, ei edes yhdistyksen jäsenille. Varojen saaja voi olla esimerkiksi toinen rekisteröity yhdistys. Varat voidaan käyttää yhdistyksen tarkoitusta edistävään toimintaan, josta viimeinen kokous päättää tarkemmin. Siitä on hyvä mainita säännöissä. Säännöt ovat perusta yhdistyksen toiminnalle. Pakollisten asioiden lisäksi on usein tarpeen panna sääntöihin muitakin määräyksiä. Sääntöihin voidaan esimerkiksi kirjoittaa, millaisia jäseniä yhdistys hyväksyy, mitä asioita vuosikokouksessa käsitellään tai ketkä ovat yhdistyksen nimenkirjoittajia.